

DİL

DERGİSİ

LANGUAGE JOURNAL

SAYI / NUMBER: 175/2
ARALIK / DECEMBER 2024

TOMER

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

ISSN : 1300-3542
E-ISSN : 2980-0072

Ankara Üniversitesi

**Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma
Merkezi TÖMER**

Adına İmtiyaz Sahibi

(Owner on Behalf of TÖMER)

- Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN
(Ankara Üniversitesi)

Baş Editör

(Editor in Chief)

- Doç. Dr. Bahtiyar MAKAROĞLU
(Ankara Üniversitesi)

Editör Kurulu

(Editors)

- Doç. Dr. Aytaç ÇELTEK
(Kırıkkale Üniversitesi)
- Doç. Dr. Soner AKŞEHİRLİ
(Ege Üniversitesi)
- Prof. Dr. Özgün KOŞANER
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Doç. Dr. B. Ümit BOZKURT
(Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
- Doç. Dr. Aysun KUNDURACI
(Yeditepe Üniversitesi)
- Doç. Dr. Duygu SARISOY
(Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Yazım ve Dil Editörleri

(Copy Editors)

- Öğr. Gör. Özkan AYDIN
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Ömer CELEP
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Sinan AK
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Alkim HANTAŞ
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Cemil KURT
(Ankara Üniversitesi)

Yayın Editörleri

(Production Editors)

- Öğr. Gör. Yasemin GÜÇLÜTÜRK
(Ankara Üniversitesi)
- Arş. Gör. Dr. Kübra KARACA
(Ankara Üniversitesi)

Grafik Tasarım-Dizgi

(Graphic Designer and Technical Support)

- Zuhul AKIN
(Ankara Üniversitesi)

Yayın İdare Merkezi Adresi

(Contact Address)

DİL DERGİSİ EDITÖRLÜĞÜ

Ankara Üniversitesi Tandoğan Yerleşkesi
Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu Binası
4. Kat 06560 Yenimahalle - ANKARA
Tel: (312) 214 13 50/6046 Fax: 600 01 31

İnternet Sitesi (Website)

<http://dildergisi.ankara.edu.tr/>

Danışma Kurulu

(Advisory Board)

- Prof. Dr. A. Sumru ÖZSOY (*Boğaziçi Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Nermin YAZICI (*Hacettepe Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Ümit Deniz TURAN (*Anadolu Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Ayşe KIRAN (*Hacettepe Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Mustafa AKSAN (*Toros Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Kutlay YAĞMUR (*Tilburg University*)
- Prof. Dr. İlknur KEÇİK (*Anadolu Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Yeşim AKSAN (*Toros Üniversitesi*)
- Prof. Dr. S. Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU (*Çankaya Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Kamil İŞERİ (*Dokuz Eylül Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Belma HAZNEDAR (*Boğaziçi Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Hatice SOFU (*Çukurova Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Nevin ÖZKAN (*Ankara Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Fatma Hülya ÖZCAN (*Anadolu Üniversitesi*)
- Doç. Dr. Zeynep Zeren ATAYURT FENGE (*Ankara Üniversitesi*)

ISSN 1300 - 3542 / e-ISSN: 2980-0072

1988 yılında yayın hayatına başlayan **Dil Dergisi**, çift-kör hakem değerlendirilmesinin yapıldığı uluslararası bir dergidir. Dergide, Dilbilim ve Dil Öğretimi alanlarında farklı konuların ya da kuramsal yaklaşımların sunulduğu çalışmalar yer almaktadır. Dergiye yalnızca Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılan makaleler kabul edilmektedir.

Dil Dergisi TRDizin, MLA, CEEOL, BRILL ve SOBİAD dizininde taranmaktadır. Temmuz 2014 tarihinden itibaren altı ayda (Haziran ve Aralık) bir yayımlanır. Dergi Creative Commons Atıntı-Gayri Ticari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Dil Dergisi is a double blind peer-reviewed international journal that began its publication in 1988. The journal provides a platform for different theoretical and thematic approaches to Linguistics and Language Teaching. We accept only manuscripts written in Turkish and English.

Dil Dergisi is indexed in TRDizin, MLA, CEEOL, BRILL and SOBİAD. Since 2014, it is published twice a year, in June and December. The Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

Bu Sayının Hakemleri

(Referees of this Issue)

- Beytullah KARAGÖZ (*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*)
- Bilal KIRKICI (*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*)
- Emrah ÖZCAN (*Yıldız Teknik Üniversitesi*)
- Funda UZDU YILDIZ (*Dokuz Eylül Üniversitesi*)
- Hakan CANGIR (*Ankara Üniversitesi*)
- Hasan Mesut MERAL (*Yıldız Teknik Üniversitesi*)
- Hasan SEZER (*İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi*)
- Kadir YALINKILIÇ (*Ondokuz Mayıs Üniversitesi*)
- Mustafa AKSAN (*Toros Üniversitesi*)
- Nedret KILIÇERİ (*İstanbul Üniversitesi*)
- Özgül GÜLER BÜLBÜL (*Başkent Üniversitesi*)
- Özgür ŞEN BARTAN (*Kırıkkale Üniversitesi*)
- Selma ELYILDIRIM (*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*)
- Seren DÜZENLİ ÖZTÜRK (*Bakırçay Üniversitesi*)
- Soner AKŞEHİRLİ (*Ege Üniversitesi*)
- Yeşim AKSAN (*Toros Üniversitesi*)

Baş Editörden...

1988 yılında yayın hayatına başlayan, Dilbilim ve Dil Öğretimi konusunda alana birçok açıdan katkı sağlamanın yanı sıra ülkemizde belirli alt disiplinlerin gelişmesine de öncülük eden Dil Dergisinin 175. cildinin, 2. sayısı ile karşınızdaki olmanın mutluluğu içindeyiz. Arka planında uzun emeklerin bulunduğu bu sayının oluşmasında katkıları bulunan yazarlara ve gelen yazıların değerlendirilmesi sürecinde akademik birikimlerini esirgemeyen hakemlerimize ve alan editörlerimize şükran borçluyuz.

Dil Dergisi Aralık 2024 sayısı, aşağıda temel bulguları ve savunuları açısından tanıtacağım 6 özgün araştırmayı okurlarına sunmakta:

Süleyman Demir ve Işıl Özyıldırım, “*Lexical profile of a Turkish sadness verb dertlen-: A corpus driven analysis*” başlıklı çalışmalarında, olumsuz bir duygu olarak tanımlanan üzüntü anlamını ifade eden Türkçedeki dertlen- eylemin sözcük profilini, Türkçe Ulusal Derlemi’ni (TUD) kullanarak analiz etmektedir. Araştırmanın sonuçları, dertlen- eyleminin başkalarının sıkıntılarından kaynaklanan bir üzüntüyü ifade ettiğini ve söz konusu eylemin gelecekle ilgili üzüntü durumlarına kıyasla geçmiş/şimdiki zaman bağıntılı olumsuzluklarla daha sık kullanıldığını göstermektedir.

Aslıhan Arıkan ve Dilek Peçenek, “*The effects of English language teaching enriched with digital applications on teacher cognition and student beliefs*” başlıklı çalışmalarında, dijital uygulamalarla zenginleştirilmiş İngilizce öğretiminin öğretmen bilişi ve öğrenci inancı üzerine etkisi incelemektedir. Çalışmanın bulguları, dijital uygulamalarla zenginleştirilmiş İngilizce öğretime yönelik hizmet içi eğitimin, öğretmen bilişi ve öğrenci inancı üzerinde olumlu etkisi olduğu ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğretmen ve öğrenci anket sonuçlarında görülen paralel yükseliş, yabancı dil sınıflarında öğretmen bilişinin döngüsel bir şekilde sınıf uygulamalarına ve öğrenci inancına olan etkisini vurgulamaktadır.

Hazel Zeynep Kurada, “*Anlambilim araştırmalarında beyin uyarımı: Yeni bir perspektif*” başlıklı derleme makalesinde, son yirmi yılda sıklığı giderek artan beyin uyarımı araştırmalarının dilbilimsel sorgulamalardaki rolünü ve semantik işlemler üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışmada beyin uyarımı tekniklerinin sözcüksel erişim, semantik entegrasyon ve kavramsal eşleme gibi semantik süreçler üzerindeki etkileri ele alınmaktadır.

Esratur Efeoğlu-Özcan ve Hale Işık-Güler, “*Derlem dilbilim ile gençlik diline bakış: Türkçe için ihtiyaçlar ve gelişim alanları*” başlıklı araştırmalarında, gençlik diline odaklanan güncel dilbilim

tartışma ve paradigmaları araştırmacıların dikkatine sunmakta, ardından da Türkçe alan yazında gençlik diline dair mevcut araştırmaları eleştirel bir bakışla irdelemektedir. Çalışmada ayrıca, Türkçe gençlik dili araştırmalarında sürdürülebilir, hesap verebilir, birikimli çalışmalara katkıda bulunmak için öncül bir çalışma olarak oluşturulan Türkçe Gençlik Dili Derlemi (CoTY) (Corpus of Turkish Youth Language) tanıtılarak, derlem araçlarının çağdaş sözlü Türkçe gençlik dilinin çoklu etkileşimsel yönlerini incelemek için sunduğu olanaklar tartışılmaktadır.

Ayten Bülbül ve Betül Karakaş, “*Uluslararası öğrencilerin yazılı metinlerinde tutarlılık görünüşleri*” başlıklı araştırmalarında, öğrencilerin yazılı metinlerinde tutarlılığın nasıl sağlandığını ve metinler arası anlamsal sürekliliğin hangi ölçüde korunduğunu incelemektedir. Araştırmanın bulguları, öğrencilerin ürün odaklı yazma modelinde ürettikleri metinlerin tutarlılık açısından yetersiz bulunmasına karşın, süreç odaklı yazma modelinde daha başarılı sonuçlar elde ettiklerini göstermektedir. Ayrıca, her iki yazma modelinde konu sürekliliğinin benzer düzeylerde sağlanmış olmasına rağmen, metne özgü dil kullanımında ve gönderimsel ifadelerde önemli farklılıkların bulunduğu gözlemlenmektedir.

Esra Küçüksakarya ve Murat Özgen, “*Kendi/kendisi adlarının tümceiçi ve tümcelerarası göndergesel özellikleri: Tümdengelimli ve tümevarımlı bir bakış*” başlıklı çalışmalarında, TS Corpus V2 veritabanından 1000 sözcüğü tarayarak kendi ve kendisi adlarının tümceiçi ve tümcelerarası sunuluşlarını, sözdizim ve metinsellik koşullarına göre bağlama olgusu açısından değerlendirip kuramsal ve uygulamalı bir biçimde incelemektedir. Elde edilen bulgular, tümce içindeki gönderimlerin çekimli, çekimsiz biçimlenmeleri ve tümcelerarası göndergesel özellikleri dikkate alındığında, kendi ve kendisi adlarının yedi alt ulamda yapılandığını ortaya koymaktadır. Çalışmada ayrıca, kendi adının tümceiçi artgönderim kurulumunun, kendisi adının ise tümcelerarası artgönderim kurulumunun daha sık gerçeleşmekte olduğu ve artgönderimin öngönderimden daha sık kullanıldığı saptanmaktadır.

Keyifli okumalar dileriz...

Doç. Dr. Bahtiyar Makaroğlu

Dil Dergisi Baş Editörü

Aralık 2024-Ankara

Bu sayıda...
(In this issue...)

**LEXICAL PROFILE OF A TURKISH SADNESS VERB DERTLEN-:
A CORPUS DRIVEN ANALYSIS**

1

*TÜRKÇE ÜZÜNTÜ EYLEMİ DERTLEN- İN SÖZCÜK PROFİLİ:
DERLEM ÇIKIŞLI BİR İNCELEME*

- Süleyman DEMİR
- Işıl ÖZYILDIRIM

**THE EFFECTS OF ENGLISH LANGUAGE TEACHING ENRICHED WITH
DIGITAL APPLICATIONS ON TEACHER COGNITION AND STUDENT BELIEFS**

27

*DİGİTAL UYGULAMALARLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNİN
ÖĞRETMEN BİLİŞİ VE ÖĞRENCİ İNANIŞINA ETKİSİ*

- Aslıhan ARIKAN
- Dilek PEÇENEK

**ANLAMBİLİM ARAŞTIRMALARINDA BEYİN UYARIMI:
YENİ BİR PERSPEKTİF**

71

NEUROMODULATION IN SEMANTIC RESEARCH: A NEW PERSPECTIVE

- Hazel Zeynep KURADA

**DERLEM DİLBİLİM İLE GENÇLİK DİLİNE BAKIŞ: TÜRKÇE İÇİN İHTİYAÇLAR
VE GELİŞİM ALANLARI**

92

*YOUTH LANGUAGE THROUGH CORPUS LINGUISTICS: GAPS AND FUTURE
DIRECTIONS FOR TURKISH*

- Esranur EFEOĞLU-ÖZCAN
- Hale IŞIK-GÜLER

**ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN YAZILI METİNLERİNDE TUTARLILIK
GÖRÜNÜMLERİ**

116

*COHERENCE PERSPECTIVES IN THE WRITTEN TEXTS OF
INTERNATIONAL STUDENTS*

- Ayten BÜLBÜL
- Betül KARAKAŞ

**KENDİ/KENDİSİ ADILLARININ TÜMCEİÇİ VE TÜMCELERARASI
GÖNDERGESEL ÖZELLİKLERİ: TÜMDENGELİMLİ VE TÜMEVARIMLI
BİR BAKIŞ**

149

*ANALYSIS OF READING COMPREHENSION QUESTIONS IN TERMS
OF DIFFERENT TAXONOMIES*

- Esra KÜÇÜKSAKARYA
- Murat ÖZGEN

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

175

ETHICAL PRINCIPLES AND PUBLICATION POLICY